

denne Sags Behandling er jo, om man skulde kunne komme hinanden nærmere, end man har været i tidligere Tid, og det forekommer mig, at det afgørende her vil være, hvorledes den højtærede Kultusminister stiller sig til denne Sag; jeg mener ikke, hvorledes han særlig stiller sig til det foreliggende Lovforslags Enkeltheder, men hvorledes han stiller sig til det Spørgsmaal, om man kan gaa til at give Menigheden en afgørende Indflydelse paa Valget af dens Præst. Hvis den ærede Minister vil være med til at forsøge at finde en Form, hvorved der kunde gives Menigheden en saadan Indflydelse, tror jeg, at man med Nytte kan begynde Arbejdet, men hvis den ærede Minister derimod, hvad jeg dog ikke antager, helt skulde afvise Tanken om en saadan Indflydelse fra Menighedens Side, ja saa vil jo Arbejdet være temmelig haabløst. Smid- lertid nærer jeg den Forventning, at naar man har været hinanden saa nær, som man har været for 12—13 Aar siden, og vi i dette Øjeblik høre, at Mænd inden for det ministerielle Parti se Sagens store Betydning og ville være med til at give Indflydelse til Menighederne, maa det kunne lykkes ved Smødeforløbet fra de forskellige Sider at naa til et Resultat.

Ministeren for Kirke- og Uden- visningsvæsenet (Goss): Den Sag, som dette Forslag omhandler, har jo til en vis Grad en Historie, parallel med — og er flere Gange bleven sat i meget nær Forbindelse med — det Emne, der for kort Tid siden var Genstand for flere Dages Forhandling, nemlig om Præsternes Lønning, men Udgangen af de tidligere Forhandlinger af Sagerne er meget forskellig. I 1875—76, der betegner Udgangen af begge Loves Behandling fra begge Ting's Side, stillede nemlig med Hensyn til Præstelønningerne Regeringen og Landstinget sig i Forening saaledes, at der fremkom et positivt Forslag, der blev sendt til dette Ting og kunde være Grundlag for videre Behandling. Den sidste Udtalelse fra Landstinget gaar altsaa her ud paa en positiv Villighed til at faa et Resultat ud, og, som det under det Lovforslags Behandling, som nys har fundet Sted, er oplyst, vare Moverensstemmelserne mellem Landstingets og Folketingets Stilling maatte ikke saa store, at man ikke skulde kunne have ventet et andet Udfald, end der kom. Underledes har Stillingen været med Hensyn til det foreliggende Emnes Behandling, idet Landstingets Udvalg indstillede til 2den Behandling at afslutte Sagen med en Udtalelse om, at den

Fremme. Denne Indstilling af Udvalget sluttede Tinget sig til ved at standse Sagens Behandling, og den daværende Minister, der havde fremsat Forslaget om Sagen, var enig deri. Nu ere ganske vist de Grunde, af hvilke Landstingets Udvalg og vel altsaa ogsaa Landstinget kom til det Resultat, som man ser af Udvalgets Betænkning, meget forskellige, og Tingets Grunde til da at fratagde Sagen vare egentlig i alt Fald ikke stemmende med Udvalgets Flertals Grunde; man forenede sig om det negative, og hver havde sine Grunde dertil. Jeg har den Anskuelse, at det vil gaa paa samme Maade i Aar, naar Sagen kommer op til det andet Ting, at Meningerne og Anskuelserne i dette ville være saa afvigende og saa delte, at der selv hos dem, der ere stemte for Princippet i Lovforslaget, vil være overvejende Betænk- lighed ved at fremme det. Derom kan jeg imidlertid naturligtvis intet sige, det staar jo til dette Ting at æfte det andet Ting's Mening om Sagen. For mit eget Vedkommende er jeg enig i den Opfattelse, som Landstinget da udtrykte, at det ikke kan ønske for Tiden, at et Lovforslag som dette eller et Lovforslag, som gaar i den Retning, bliver Lov. Jeg har for det første principielle Betæneligheder ved overhovedet at gaa bort fra det Princip, at Præsterne bestikkes af den, der har Forsorgen for Menigheden, og gaa over til det modsatte Princip, at Præsten vælges af Menighederne ved umiddelbart Valg af Menighedens Medlemmer, hvilket atter vil sige, at Præsteembedernes Besættelse bliver overgivet til umiddelbart Flertalsvalg af Menighederne. Jeg har principielle Betæneligheder ved dette, men jeg skal ikke dvæle videre ved dem. Det ærede Medlem, der sidst talte (H. Holm), tager Sagen principielt paa en anden Maade. Jeg finder, det er lidet naturligt at forlade det nuværende Princip, idet jeg straks bemærker, at det, at Præsten vælges af den, der har Forsorg for Menigheden, ikke absolut siger det samme, som at han bestikkes af Kongen efter Indstilling af Ministeren. Dette sker blot, fordi det efter den gældende Forsatning er Staten og Statens Repræsentanter, som have Forsorg for Menigheden. Langt betydningsfuldere under de givne Forhold end de principielle Betæneligheder ere de praktiske Misligheder, som jeg ser som en Følge af en Omgang fra Besættelsesprincippet til Valgprincippet. Jeg mener først og fremmest med Hensyn til Valgprincippet, udtrykt paa denne Maade, altsaa som et umiddelbart Flertalsvalg af Menighedsmedlemmerne, at vi, der under de nuværende Forhold ville have Uanskelighed ved at sikre os imod, og